

**Інклюзивне навчання. Літера.
Дитина з порушеннями
мовленнєвого розвитку.
Інклюзивне навчання. Літера.
Дитина з порушеннями
мовленнєвого розвитку**

Про книгу

Посібник розкриває теоретичні і практичні питання інклюзивного навчання, враховуючи сучасні тенденції, передовий міжнародний та український досвід. Автори використовують найсучасніші матеріали, надають корисні поради щодо забезпечення належних умов для адаптації дітей з особливими освітніми потребами в навчальному закладі

ІНКЛЮЗИВНЕ НАВЧАННЯ

ДИТИНА
з
ПОРУШЕННЯМИ
МОВЛЕННЄВОГО
РОЗВИТКУ

- **ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ**
- **ПОСИЛАННЯ НА КОРИСНІ РЕСУРСИ**
- **ПІДКАЗКИ ДЛЯ БАТЬКІВ ТА ПЕДАГОГІВ**

ВСТУП

Діти — це наша радість, щастя і надія, це наше майбутнє. Кожен із нас мріє виростити дитину здоровою, фізично та інтелектуально розвиненою, виховати доброзичливого та цікавого співрозмовника з багатим словниковим запасом і чітким правильним мовленням.

Формування правильної звуковимови — один з найголовніших напрямів мовленнєвого розвитку. У сім'ї дорослі розуміють дитину з півслова. І якщо навіть вона має мовленнєві недоліки, ніякого дискомфорту у спілкуванні не відчують. Проте сторонні часто не розуміють спотворені, неправильно вимовлені дитиною слова.

І справді, найпоширенішим логопедичним висновком є фонетико-фонематичний недорозвиток мовлення.

Фонетико-фонематичний недорозвиток мовлення (ФФНМ) — це порушення процесів формування звуковимовної системи рідної мови у дітей з різними мовленнєвими розладами внаслідок порушень сприйняття та вимови фонем.

У батьків виникає безліч запитань: як саме попередити та подолати порушення звуковимови, у якому віці доцільно звертатися до вчителя-логопеда і т. ін. На деякі запитання, з якими найчастіше батьки звертаються до спеціаліста, ми зможемо відповісти.

СТАВАЙ НА НОГИ, МАЛЮКУ!

Ранній вік охоплює другий та третій роки життя дитини. Це час, коли малюк навчається ходити, оволодіває предметною діяльністю; це період інтенсивного формування мовлення. Цей вік називають стадією сензитивності (тобто особливої чутливості) до оволодіння мовленням. Саме тому не слід нехтувати можливістю погратися з малюком, одночасно вербально (словесно) спілкуючись з ним.

Вчасне правильне оволодіння звуками рідної мови можливе тільки за умов повноцінної сформованості та рухливості органів артикуляційного апарату (щік, губ, язика, твердого та м'якого піднебіння), достатнього рівня розвитку фонематичного сприйняття (вміння чути та розрізняти фонем, тобто звуки) та розуміння зверненого мовлення.

Я навчаюсь говорити...

Слово хочу повторити.

Язичком я так і сяк —

Не виходить щось ніяк.

Гавкає в дворі собака,

Так скажу: «Піся баяка».

Хочу попросити соку,

Говорю: «Ма, дя мі сьоті».

«Кізьку по! По «Куйкі Яби!» —

Почитати прошу в мами.

Мама важко так зітха:

«Ой, «сісеня, кайбася,

Піньки, вожки, юськи, паті...»,

Ти навчишся розмовляти?»

Я ще трішки підросту,

Сам усіх учити почну.

(Ю. Рібцун)

Що потрібно для повноцінного розвитку мовлення малюка?

Оволодіння мовленням — складний, багатосторонній психічний процес. Його розвиток залежить від багатьох чинників. Мовлення починає формуватися лише тоді, коли головний мозок, слух, артикуляційний апарат дитини досягнуть певного рівня розвитку. Це значною мірою залежить від навколишнього середовища. Якщо дитина не отримує нових яскравих вражень, якщо не створені умови, що сприяють розвитку рухів і мовлення, то затримується її фізичний і психічний розвиток. Малюкові потрібні регулярна мовленнєва комунікація, ваша турбота та любов. Якщо дитину позбавити повноцінного спілкування з дорослими або звузити його тільки до одноманітних побутових ситуацій (годування, прогулянок та сну), у неї може виникнути затримка мовленнєвого розвитку.

Дитині вже 2 роки, а вона ще не говорить...

Це може свідчити про наявність у неї затримки мовленнєвого розвитку. Слід якомога швидше:

- перевірити у дитини слух, зробивши аудіограму;
- звернувшись до невропатолога та вчителя-логопеда, визначити наявність чи відсутність органічного ураження центральної нервової системи, зокрема мовленнєвих центрів кори головного мозку;
- з'ясувати стан інтелекту в кабінеті дитячого психолога, корекційного педагога чи психіатра.

Що таке затримка мовленнєвого розвитку та які її наслідки?

Затримка мовленнєвого розвитку (ЗМР) — це відсутність мовлення або значне його відставання у дітей раннього віку. Якщо вчасно не помітити відставання у мовленнєвому розвитку малюка, ЗМР може перерости у складний розлад — загальний недорозвиток мовлення, який важко подолати.

Як можна виявити затримку мовленнєвого розвитку?

Затримку у мовленнєвому розвитку можна виявити вже з перших днів життя дитини. Ознакою, що має насторожити батьків щодо прогнозу мовленнєвого розвитку новонародженого, є слабкий, монотонний крик. Слід обов'язково проконсультуватися у вчителя-логопеда, якщо:

наприкінці 1 місяця немовля не кричить через неприємні відчуття (наприклад, коли воно мокре чи хоче їсти);

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ